

Bevis på sundheden :

DE MÅSKE EGNEDE

Erhvervsfiskere skal bevise, at de er sunde og raske, og at de ikke drikker for meget. Ellers er det slut med at fiske.

Absolut kassation! Med den dom er fisk noget, man køber hos fiskehandleren. For fiskeren kan ikke fremvise et gyldigt sundhedsbevis og bliver derfor dømt "tjeneste-udygtig".

Det bliver han, hvis han har galdesten eller akut nyresten. Eller hvis han har diskusprolaps med alvorlige symptomer, en hjerte- og kredsløbssygdom, alvorlige lungesygdomme som fx astma, tuberkulose, ondartede svulster som fx leukæmier, epilepsi, psykiske lidelser som fx psykotiske og neurotiske tilstande og pancreatitis (betændelse i bugspytkirtlen).

Det samme sker, hvis han ryger hash, tager narkotika, ecstasy eller andre euforiserende stoffer, og hvis han misbruger medicin. Og det sker, hvis han er alkoholiseret i en sådan grad, at det "medfører ulemper, risiko eller uarbejdsdygtighed".

Egnet eller uegnet

Disse ting hører nemlig med på Søfartsstyrelsens liste over de sygdomme, lidelser og defekter, der sætter en stopper for, at erhvervsfiskere må fiske, og for at de unge kan komme ind i erhvervet.

Fristen for at få sundhedsbeviset er nytår for fiskere på skibe over 15 meter, og 1. juli næste år for skibe under 15 meter.

BETINGET ELLER UBETINGET FORBUD

En fisker kan få et betinget eller ubetinget mønstringsforbud

Hvis en fisker får et ubetinget mønstringsforbud, er han færdig som fisker. Hvis han får et betinget forbud, kan han alligevel få tilladelse til at fiske - men med visse begrænsninger. Det kan være begrænsninger i tid, arbejdsområde eller fartsområde, fx en bestemt sejlroute. Det sker alt sammen efter en individuel vurdering.

Fornys hvert 2. år

Det er en søfartslæge, der skal skønne, om en fiskers "fysiske og psykiske tilstand i almindelighed er således, at den pågældende er egnet til at arbejde i skib". Sådan hedder det i den nye bekendtgørelse. Hvis lægen afgør, at fiskeren opfylder kravene, får han sundhedsbeviset. Men det skal fornys igen efter 2 år.

Under særlige - men ikke nærmere oplyste - omstændigheder kan Søfartsstyrelsen beslutte, at en fisker ikke må arbejde, før der er lavet en ny lægeundersøgelse. Således kan Styrelsen kræve, at en mand skal afmønstre i den første havn, skibet anløber.

Det er som altid skipper, der har ansvaret for skib og besætning. Derfor er det hans ansvar, at alle om bord har det lovpligtige sundhedsbevis. Har de ikke det, kan skipper blive straffet med bøde.

NÆSTEN EGNET

Begrænset tid, begrænset arbejdsområde om bord og begrænset fartsområde. Det er konsekvensen for de fiskere, der ikke fuldt og helt lever op til sundhedskravene – fx hvis de er for tykke

Man kan godt være syg, men alligevel få en begrænset ret til at fiske. Det kan man få i et år, hvis man fx har kronisk mellemørebetændelse eller har sukkersyge. Hvis man har sukkersyge, skal man være under tilsyn af en speciallæge og selv kunne kontrollere sit blodsukker.

Hvis man har hjerteproblemer, fx hjertepumpesvigt, hjerterytme-forstyrrelse, har fået pacemaker eller en bypass-operation, bliver man kasseret de første 2 måneder. Når tilstanden er stabiliseret, kan man få lov til at fiske igen, dog med begrænsninger i tid, arbejdsområde om bord og fartsområde. Det er prognosen, der er afgørende for, om man kommer ud at fiske igen.

Dispensation

Man kan også være næsten egned, hvis man er for fed eller har nedsat syn og hørelse. Men hvis man ikke kan høre en samtale på 4 meters afstand, får man begrænset sit arbejdsområde om bord. Man må bl.a. ikke holde udkik.

Hvis ens syn er nedsat, kan man søge Søfartsstyrelsen om at få dispensation, så man alligevel må fiske videre. Man kan også få dispensation til maskintjeneste og udkikstjeneste, og hvis man er farveblind. Hvis man lider af en alvorlig øjensygdom eller ser dobbelt, får man begrænsninger i tid og arbejdsområde om bord.

Fiskere, der bruger briller eller kontaktlinser for at opfylde synskravene, skal bruge "korrektionsglas", dvs. briller og kontaktlinser, når de arbejder. Og de skal altid have ekstra briller med ud om bord.

Begrænsninger

Fiskere, der er HIV-positive og som har følgesygdomme eller AIDS, står enten til absolut kassation, eller også har de mulighed for begrænsning i fartsområdet. Det samme sker, hvis man har tand- og tandkødsidelser, der ikke er behandlet tilfredsstillende eller fuldstændigt. Og hvis man har sår i mavesækken eller tolvfingertarmen, og hvis man har allergiske hudreaktioner.

En gravid kvinde bliver kasseret efter 6. måned.

DE UNGE KASSERES

Strengere regler for unge fiskere under 18 år, og for alle andre, der står til søs for første gang

Med de nye sundhedskrav bliver det sværere for de unge at komme ind i fiskerierhvervet. De risikerer at blive kasseret, inden de når kajkanten.

En ung mand bliver fx kasseret, hvis han er for tyk eller har nedsat syn og hørelse. Og det i tilfælde, hvor en erfaren fisker får dispensation til at fiske videre. Det samme gælder, hvis den unge har en alvorlig øjensygdom eller ser dobbelt.

Den unge bliver også kasseret, hvis han har en medfødt sygdom i knoglerne, bevægesystemet og bindevævet, eller hvis han har følger efter skader og infektioner. Og også hvis han lider af Menieres sygdom (problemer med balancenerven, svimmelhed og susen for ørene), kroniske enteriter (tarmbetændelse), tuberkulose, der ikke længere smitter og andre smittefarlige sygdomme samt nephritter og nephroser (nyrebetændelse og nyrelidelse).

I disse tilfælde får en erfaren fisker også lov til at blive ved med at fiske. Men de unge bliver altså kasseret. De dur ikke, fordi sygdommen "på sigt vil kunne forventes at blive til hinder for arbejde i handels- og fiskeskibe".

De unge og nye i erhvervet har heller ikke samme muligheder for at få dispensation fra Søfartsstyrelsen.

NYE FARTSOMRÅDER

Der kommer også nye regler på fartsområder. Hidtil har Søfartsstyrelsen opereret med europæisk fart og nordeuropæisk fart. De bliver nu ændret til nærfart og kystfart

Kystfart er fart i Nordsøen øst for 3 grader Ø. længde og syd for 62 grader N. bredde, fart i Østersøen syd for 58 grader N. bredde samt fart langs Grønlands kyster i en afstand af ikke over 30 sømil fra kysten (basislinien).

Nærfart er kystfart samt fart syd for 62 grader N. bredde, nord for 48 grader N. bredde og øst for 12 grader V. længde, fart i Østersøen nord for 58 grader N. bredde, fart på Færøerne samt fart langs Grønlandskyster i en afstand af ikke over 200 sømil fra kysten (basislinien).

FISKERENS HELBRED OG SKIBETS SIKKERHED

Formålet med helbredsundersøgelsen er ifølge Søfartsstyrelsen "at sikre den enkelte søfarende og fiskers helbred samt skibets sikkerhed".

Derfor skal søfartslægen bl.a. overveje:

- Om sygdommen giver en forøget risiko for akutte komplikationer?
- Om en akut opstået sygdom udgør en risiko for skibets sikkerhed eller sætter de andre om bord i en unødigt vanskelig situation?
- Om sygdommen gør det svært for fiskeren at klare sig i en nødsituation?

ER DU FOR FED TIL AT FISKE?

En ung mand er for fed til at fiske, hvis hans bevægelighed er "svært hæmmende for bevægeligheden". Og den erfarne fisker kan få begrænset sin tid, sit arbejdsområde om bord og sit fartsområde

Man er for tyk, hvis ens BMI (Body Mass Index) er over 35. Normalvægten ligger på 20-25. BMI på over 30 udgør en risiko for sundheden, og er den over 35 kan man være hæmmet af sin overvægt.

Sådan regner du din BMI ud

Du kan selv regne din BMI ud. Det gør du ved at dele din vægt i kilo med din højde ganget med din højde.

Hvis du fx er 1,70 m høj og vejer 85 kg, siger du 1,70 gange 1,70. Det giver 2,89. Dernæst deler du din vægt, altså 85 med de 2,89. Det giver en BMI på 29,4. Det viser, at du er overvægtig og tæt på risikogruppen, men at du har lov til at fiske.

Idealvægten for en mand på 1,70 er maks. 72 kg, men maksimumgrænsen for at få lov til at fiske uden begrænsninger ligger på 101 kg.

Idealvægten for en mand på 1,75 er maks. 76,5 kg, men maksimumgrænsen for at få lov til at fiske uden begrænsninger ligger på 107 kg.

Idealvægten for en mand på 1,80 er maks. 81 kg, men maksimumgrænsen for at få lov til at fiske uden begrænsninger ligger på 113,4 kg.

Kan du bjærge dig selv?

- Hvis man kan bjærge sig selv, så kan man også klare sig selv! Og det er ikke altid et spørgsmål om kilo og BMI, men om man helt konkret er i stand til at komme i sin redningsvest på under 1 minut og i sin redningsdragt på under 2 minutter. Kan man det, skulle der ikke være nogen problemer, fortæller Mogens Nielsen fra Fiskeriets Arbejdsmiljøtjeneste.

I øvrigt bliver fiskerne som noget nyt repræsenteret i Helbredsudvalget for Søfarende, idet arbejdsmiljøtjenesten er kommet med.

FAKTABOKS

Du er uegnet, hvis du:

- har galdesten
- har akut nyresten
- har discusprolaps med alvorlige symptomer
- har en hjerte- og kredsløbssygdom
- har alvorlige lungesygdomme fx astma
- har tuberkulose
- har ondartede svulster fx leukæmier
- har epilepsi
- har psykiske lidelser som fx psykotiske og neurotiske tilstande
- har pancreatitis (betændelse i bugspytkirtlen)
- ryger hash
- tager narkotika
- tager ecstasy og andre euforiserende stoffer
- misbruger medicin
- er alkoholiseret i en sådan grad, at det "medfører ulemper, risiko eller uarbejdsdygtighed"

FAKTABOKS

Du er næsten-egnet og kan få begrænset ret til at fiske, hvis du:

- er for fed
- har kronisk mellemørebetændelse
- har sukkersyge
- har hjerteproblemer, fx hjertepumpesvigt, hjerterytme-forstyrrelse, har fået pacemaker eller en bypass-operation
- har nedsat syn
- har nedsat hørelse
- lider af en alvorlig øjensygdom, ser dobbelt eller er farveblind
- er HIV-positiv eller har følgesygdomme eller AIDS
- har tand- og tandkøds lidelser, der ikke er behandlet tilfredsstillende eller fuldstændigt
- har sår i mavesækken eller tolvfingertarmen
- har allergiske hudreaktioner

FAKTABOKS

Ekstra sundhedskrav til de unge

En ung mand bliver også kasseret, hvis han:

- er for tyk
- har nedsat syn
- har nedsat hørelse
- har en alvorlig øjensygdom eller ser dobbelt
- har en medfødt sygdom i knoglerne, bevægesystemet eller bindevævet
- har følger efter skader og infektioner
- lider af Menieres sygdom (problemer med balancenerven, svimmelhed og susen for ørene)
- har kroniske enteriter (tarmbetændelse)
- har tuberkulose, der ikke længere smitter
- har andre smittefarlige sygdomme
- lider af nephritter og nephroser (nyrebetændelse og nyrelidelse)

Artiklen har været bragt i Fiskeri Tidende under "Miljø og sikkerhed"